

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 72 (5).

IZDAN 1 FEBRUARA 1936.

PATENTNI SPIS BR. 12038

Akciova spolecnost drive Škodovy závody v Plzni, Praha i Ing. Pantofliček
Bohdan, Plzen-Lochotin, Č. S. R.

Oklopna granata.

Dopunski patent uz osnovni patent br. 9260.

Prijava od 29 avgusta 1934.

Važi od 1 maja 1935.

Traženo pravo prvenstva od 26 oktobra 1933 (Č. S. R.)

Najduže vreme trajanja do 30 novembra 1946.

Predmet pronalaska se odnosi na oklopnu granatu odn. na upaljač prema osnovnom patentu br. 9260 i to na njegovo dalje usavršavanje. Poboljšanje se na prvom mestu odnosi na upaljačku spravu, koja je u smislu pronalaska smeštena kao prstenasta upaljačka kapsla 1, koju drži čaura 2 (sl. 1 i 7). Kroz tu upaljačku kapslu prodire skroz štap 3, koji se završava višekrakom strelom 4, čiji je rečnik veći od otvora prstenaste upaljačke kapsle 1. Istrzavanjem zatvaračkog organa 5 iz tela upaljača 6 pali se naboj upaljačke kapsle 1 pomoću strele 4. Time se može osetljivost i aktivaciona sposobnost upaljača dovesti na visok stupanj.

Zatvarački organ 5 tela 6 upaljača zaptiva se pomoću zaptivačkih umetaka 7. Taj zatvarački organ se drži u njegovom prvobitnom položaju pomoću tela 12 i 13, koja su pomenuta i u osnovnom patentu. Ova tela mogu biti kao razvodnici, kružni otsecci, segmenti ili t. sl. raspoređenja u proizvoljnom broju. Ona imaju za cilj kako da zatvarački organ 5 u telu 6 oslobode, a tako isto i poglavito da taj završni organ tako prošire, da on kod prolaza kroz metu bude lako iščupan. Da usled kočionog delovanja vazduha, završni organi ne bi bili pre vremena iščupani, on se drži tankom čivijom

8 u telu 6 upaljača, i ta je čivija napregnuta na smicanje.

Drugi način izrade zatvaračkog odn. završnog organa i njegovo pritiskivanje na zaptivač 7 pokazuje sl. 3. U tome cilju služi elastična ploča 14, koja je snabdevena jednim ili sa više otvora 18, kroz koje se otvore prostor 16 za vreme kretanja zrna u topovskoj cevi napuni pritiskujućim gasovima, koji u trenutku, kada zrno napušta topovsku cev iščupaju ploču 14.

Sl. 4 pokazuje slično rešenje, pri čemu je ipak ploča 14 izrađena kao kapa 17 i snabdevena je otvorima 18, na koje mogu pritiskujući gasovi da prodru u kapu i da je iščupaju zajedno sa celokupnim mehanizmom, a naročito da oslobode završni organ odn. zatvarački organ 5 sa odgovarajućim telima 12, 13.

Na sl. 5 je pokazano drugo rešenje, kod koga je zatvarački organ držan pomoću čvrsto presovanog baruta 19. Posle izvesnog vremena sagore barut 19, čime se oslobađa zatvarački organ 5.

Slično rešenje pokazuje sl. 6, kod koga se zatvarački organ 5 drži pomoću loptice 20 i presuje na zaptivač 7, pri čemu se te loptice u njihovom položaju fiksiraju pomoću čvrsto presovanih barutnih stubova 21,

koji posle sagorevanja oslobodavaju lopte tako, da one usled centrifugalne sile izlete napolje i time oslobode zatvarački organ.

Razumljivo je da se zrno prema osnovnom patentu može izraditi i tako, da ono dejstvuje i kada pogodi veoma slabe mete. Gore navedene sprave omogućavaju proširenje kruga upotrebe zrna.

Na sl. 7 pretstavljen je osigurač zatvaračkog organa, koji se sastoji u tome, što se štap 3 njegovom strelom oslanja o ploču 10 tako, da prilikom iščupavanja zatvaračkog organa 5 iz tela upaljača mora da bude prvo procepana ta ploča pre nego što može da se aktivira upaljačka kapsla. Razumljivo je da ta ploča zatvaračkog organa ili upaljačke kapsle može da obražuje deo upaljačke kapsle.

Oklopna granata prema pronalasku može da bude izrađena još i tako, da ona istovremeno bude i trasirana granata. U tome je slučaju granata prema sl. 1 u njenom prednjem delu snabdevena kapom 22, koja nosi kutiju 23 u kojoj se nalazi trasirajući naboj 24 (naboj za obeležavanje putanje). Taj se naboj pali prilikom paljbe udatom igle 25 o upaljačku kapslu 26. Dim struji iz granate na otvore 27.

U šupljem prostoru 28 može dalje biti smešten dalji naboj t. j. eksplozivni ili terajući naboj, koji se pali posle sagorevanja trasirajućeg naboja 24 i izvršenim udarom ili pritiskom prouzrokuje iščupavanje zatvaračkog organa 5, čime se granata dovodi do eksplozije.

Patentni zahtevi:

1. Oklopna granata po patentu br. 9260, naznačena time, što se za aktiviranje iste upotrebljava prstenasta upaljačka kapsla, koja se pali pomoću štapa snabdevenog strelom.

2. Oklopna granata po zahtevu 1, naznačena time, što tela (12, 13) prema patentu br. 9260 istovremeno služe za držanje zatvaračkog organa (5) u telu upaljača, za pritiskivanje odgovarajućih zaptivača, kao i za proširenje zatvaračkog organa na veći prečnik nego što je kalibar zrna.

3. Oklopna granata po zahtevima 1 i 2, naznačena time, što je zatvarački organ ili ploča (5) snabdeven izvesnim brojem tela

(12, 13), koja su izrađena kao čepovi, razvodnici kružni otsecci, segmenti i t. sl.

4. Oklopna granata po zahtevima 1 do 3, naznačena time, što se zatvarački organ ili ploča (5) pritiskivaju na njihovo zaptivačko sedište pomoću elastične ploče, koja je snabdevena sa jednim ili sa više sitnih otvora ispod kojih se nalazi prostor za terajuće gasove, koji služe za iščupavanje te ploče.

5. Oklopna granata po zahtevima 1 do 4, naznačena time, što ploču ili zatvarački organ (5), koji nosi tela (12, 13), okružuje kapa, koja ima sitne otvore, pri čemu ta kapa čvrsto drži zatvarački organ u telu upaljača i pritiskuje ga na odgovarajući zaptivač.

6. Oklopna granata po zahtevima 1 do 5, naznačena time, što se zatvarački organ (5) u telu upaljača drži i pritiskuje na zaptivač pomoću čvrsto ispresovanog barutnog prstena, pri čemu posle sagorevanja barutnog prstena biva zatvarački organ oslobođen.

7. Oklopna granata po zahtevima 1 do 6, naznačena time, što se zatvarački organ (5) drži pomoću radijalno smeštenih lopti ili sličnih tela, koja se tela fiksiraju u njihovom položaju odgovarajućim otporom n. pr. čivijom ili presovanim barutnim stubom.

8. Oklopna granata po zahtevima 1 do 7, naznačena time, što se zatvarački organ (5) u telu upaljača drži odgovarajućim otporima n. pr. čivijama napregnutim na smicanje, pločama ili t. sl.

9. Oklopna granata po zahtevima 1 do 8, naznačena time, što se zatvarački organ ili ploča (5) drže u telu upaljača pomoću ploče ili otpora smeštenog ispod strele štapa (3).

10. Oklopna granata po zahtevima 1 do 9, naznačena time, što je ploča (10) izrađena kao dno ili kao zatvarač upaljačke kapsle.

11. Oklopna granata po zahtevima 1 do 10, naznačena time, što je granata na njenom prednjem kraju snabdevena kapom, u kojoj je smešten trasirajući (trag ostavljajući) naboj.

12. Oklopna granata po zahtevima 1 do 11, naznačena time, što je u vrhu granate ili kapi, koja nosi trasirajuću spravu smešten eksplozivni ili terajući naboj, koji služi za to, da posle sagorevanja trasirajućeg naboja aktivira granatu u vazduhu.

